

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Cum trebuie privite raporturile dintre preot și medic

II

Preotul și medicul, precum am spus în articolul precedent, având aproape aceiași clienți cu suferințe sufletești, urmează ca, pentru vindecarea sau ameliorarea lor, să dispună sau să întrebuițeze aceleași mijloace terapeutice psihice.

Aceste mijloace fac de altfel parte din arsenalul cunoscut al Psihoterapiei.

Știm că psihoterapia este știința care utilizează mijloacele psihice și uneori chiar fizice (ca accesorii), în scop de a lucra, direct sau indirect, asupra psihismului unui individ sau a mai multor indivizi slăbiți sau bolnavi.

Ajutând la reconstituirea capitalului nervos în deviațiunile sau dezechilibrele mintale (sau chiar în tulburările fizice, în care imaginația adaugă ceva psihic), psihoterapia constituie agentul cel mai prețios pentru îndreptarea individului și implicit pentru buna stare a familiei și societății.

Am putea spune că influența psihoterapeutică este influența persuasivă sau sugestivă, pe care o exercită un psihism normal (al directorului sufletesc) asupra mentalității sau stărei sufletești anormale sau slăbite.

Este judecata, sentimentul și voința sănătoasă și fermă, care lucrează asupra judecății, sentimentului sau voinței slăbite sau bolnave.

Mai întâi religioasă, apoi filozofică, psihoterapia își face intrarea în medicină prin domeniul miracolului. Astăzi încă, există unii, care păstrând ideile din trecut asupra psihoterapiei, conservă încrederea în talismane, baghete, exvotos etc. ca și în diferitele practice băbești superstițioase, ce erau întrebuițate odinioară în un mod cu totul curent.

Psihoterapia începe dela primul contact al medicului cu clientul său.

Pentru a vedea și mai bine analogia dintre ambele profesii (medicale și preoțești), voi descrie felul cum medicul psihoterapeutist, se conformează față de un suferind, ce vine să-l cerceteze cerându-i sfatul medical.

Dela început, trebuie să mărturisim, că nu toți suferinzii sufletești, fac parte din clasa psiho-paților, adică a acelor bolnavi mintali, care necesită să fie izolați și îngrijiți în spitale. Cei mai mulți din acești suferinzi, (liberi de altfel în societate) prezintă o susceptibilitate organică deosebită, arătând numai oarecare defecte sau slăbiciuni din punct de vedere nervos sau psihic. Și aceste defecte sau slăbiciuni pot avea drept cauze ocazionale fie emoțiunile, comotiunile și surmenajul; fie febra de idei și plăceri, vârtejul de interese și patimi, de parveniri și sentimente bolnave etc. cu care se înlănțue viața noastră și cu care se duce lupta grea pentru trai.

Pentru ori care suferind, medicul este un confesor și ca să poată lucra bine, trebuie să-l cunoască, să-l câștige și să-l domine.

Conversația amicală ce se stabilește între ei, nu exprimă de cât o întreținere terapeutică, care pentru a avea efect, trebuie să fie bazată pe simpatie și încredere reciprocă. Prin întrebări discrete, măsurate, metodice, medicul poate face ca suferindul să-și golească sacul suferinței sale, urmărindu-l în același timp, în particularitățile caracterului și în nuanțele emotivității sale. Măsurând facultățile intelectuale și în special evaluând întinderea voinței sale, tarifând gradul liberului arbitru sau a automatismului său, medicul, va ști ce fel de tratament este mai propice pentru a-l debarasa de slăbiciunea sau defectul său.

În unele împrejurări, clientul expunând efectele, ascunde prin disimulare sau ignoranță (deci cu sau fără intenție) cauzele lor.

Alții, indivizi timizi, scrupuloși, reticenți, fac cu greu vre-o mărturisire a cauzei, mai ales dacă nu l-ai câștigat sufletește. Și a-l câștiga sufletește este primul și cel mai important element psihoterapeutic.

Sânt apoi unii indivizi slăbiți sufletește, (cu starea pe care noi o denumim psihastenie) care fac

confesiuni abunde și prolixă. Ei descriu suferințele și necazurile cu oare care exagerare, brodând anumite fapte concrete, cu multe lucruri imaginative. Suferințele și necazurile lor, le pun pe socoteala acelor din jur (acuzând): membrii de familie, prieteni, șefi de serviciu etc. Pozează mereu în victimă și nici odată în culpabil.

Pentru aflarea cauzei adevărate a suferinței lor, medicul trebuie să le capete încrederea deplină și în același timp să-i ajute la canalizarea cauzelor imaginative. În acest scop medicul ascultă cu atenție binevoitoare toate spusele lor și le clasează, le categorisește, le gradează, punându-le în justa lor valoare.

Acest procedeu trebuie aplicat chiar cu riscul unei nemăltumiri a clientului, care vede că nu se ține seamă și nu i-se aprobă ca puncte esențiale, sau cauze principale, tocmai acele pe care el le bănuiește.

Ori de câte ori individul suferind se arată de bună credință în expunerea sa, medicul nu se va grăbi să-i smulgă date și fapte, care nu ar corespunde cauzei adevărate.

Când avem în fața noastră un deprimat, un individ cu personalitatea slăbită, un om rănit în vanitatea sa, un umilit etc. trebuie să avem multă răbdare, prudență și perspicacitate pentru a-l îndrepta pe calea adevărată a cauzei, care trebuie să ni-o mărturisească.

Câte odată avem indivizi rebeli, refractari, greu de pătruns care la întrebările noastre răspund mereu cu «nu».

Și aici încă cu multă răbdare trebuie să pândim ocazia când se contrazice și odată prins în flagrant delict, reușim să-l cucerim.

Negreșit cauzele patogene ale defectelor și slăbiciunilor psihice, sânt diverse și numeroase. Unele residă în individ (ereditate, boală etc.) Aceste cauze predominante se mai numesc și intrinseci. Altele își au sediul precum am spus mai sus în afară de persoana lui (în familie, mediu, profesiune etc.)

Acestea ar fi cauze extrinseci și sânt considerate ca accesorii.

Odată aflată cauza, urmează să indicăm tratamentul căci «Sublata causa tollitur effectus». Dar atât cauzele intrinseci cât și cele extrinseci, nu se pot înlătura așa ușor.

Diferite defecte, viciuri, rele obiceiuri etc. se pot atinge și modifica totuși prin tratament fizic și psihic, când bolnavul este confient și supus.

Pentru cauzele extrinseci, pentru înlăturarea cauzelor vătămătoare din mediul ambiant, cum ar fi de ex. cele provenite din familie sau din lupta pentru trai, psihoterapia încă poate acționa, îndepărtându-le în parte sau susținând individul cu convingerea că în chestiuni umane, nici o cauză nu este cu totul deasupra acțiunii omului.

În general influența psihică poate aduce efecte bune prin două mijloace principale: persuasiunea venită prin raționament și sugestia venită pe calea inconștientului.

Amândouă sunt utile. Prioritatea raționamentului însă a creiat, pentru unii moralisti, așa zisă morală raționalistă.

Aceste mijloace au rezultate în toate defectele, slăbiciunile sau deraerile din domeniul afectiv, sentimental, moral, ca și din cel intelectual, atunci când ele nu au primit caracterul unei morbidități complete.

În special tulburările afective incipiente se înlătură ușor, pășind prin persuasiune în terenul sensibilității individului, făcând fără rezerve apel la sentimentele sale, la mijloacele prin care binele se distinge de rău, la procedeele prin care se pot desvolta diferitele simțăminte sau senzațiuni, ce intră în compoziția conștiinței noastre morale: Simțământul obiectiv sau subiectiv, acel general și acel cenestezic¹.

Cum a fi logic în spirit și moral în conduită se confundă cu ceea ce numim noi înțelepciune, urmează negreșit că pen-

¹ A se citi pentru detalii articolele: Simțul moral cu componentele sale: binele și răul (Revista Transilvaniei 1928), precum și «Criza morală de astăzi și felul cum trebuie privită conștiința morală». «Evoluția morală și principiile științifice indispensabile învățământului». Buletinul Eugenic și Biopolitic, Cluj, 1928.

Nr. 425/928 (157) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante de clasa a III-a **Boholt** și **Almașul mic** cu filia **Archia**, din protopopiatul Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu aceste porturi sânt:

1. **Boholt**, cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, sesiune parohială 5 jug. arător, câte o măsură (à 30 litri) cucuruz sfărâmat de fiecare familie și stola uzitată.

2. **Almașul mic** cu filia **Archia**, cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, sesiunea parohială în materă 2 jug. 1142 □, iar în filie 4 jugăre teren de cultură, câte o măsură (à 20 litre) cucuruz sfărâmat de fiecare familie, și stola uzitată.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și se vor prezenta în parohii spre a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 8 Noemvrie 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Deva, în înțelegere cu consiliile parohiale.

Nicolae Duma
adm. protopopesc.

Nr. 619/928 (158) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Dupușul**, din protopopiatul ort. rom. Târnavă-mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Întregirea dela stat conform coala B.

2. Sesiunea parohială, 6 jugăre vechi, 14 jug. din reforma agiară, total 20 jug. pământ arător și fanaș.

3. Lemnele necesare pentru foc.

4. Una (1) zi de lucru (clacă) din partea tinerimei.

Concurenții se invită a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc, și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezinte în termenul indicat în vreo Duminică sau sârbătoare spre a cânta sau predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Biertan, la 27 Oct. 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnavă-mare în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Gheaja
adm. ppesc.

Nr. 611/928 (159) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Ioan Radu din parohia de clasa II a **Alma**, protopresbiteratul Târnavă-mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întreaga sesiune parohială constatătoare din 22 jugăre pământ arător și fanaș de prima calitate;

2. Stola uzitată în parohie;

3. Casa parohială corespunzătoare cu grădină;

4. Lemnele necesare pentru foc;

5. Echivalentul salariului de capelan se va întregi dela stat.

Concurenții îndreptățiți la acest post să-și înainteze cererile, provăzute

cu documentele prescrise, oficiului protopopesc ort. rom. Târnavă-mare în Biertan, având a se prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Biertan, la 23 Oct. 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnavă-mare în înțelegere cu consiliul parohial din Alma

Nicolae Gheaja
adm. prot.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura următoarele **Albume de broderii și țesături românești**, de dna

MINERVA SCHAFFER n. COSMA

Album de broderii și țesături rom. vol. II 600
Caietul I Modele de cusături românești 25
" II " " " " " 40
" III " " " " " (8 foi) 80

Se pot trimite și prin poștă alăturând 10 lei spese de poștă.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Nr. 632/1929 prot. (155) 2-3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela data primei lui apariții în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa a III-a vacante **Rușor** din protopopiatul Jiu.

Venitele parohiale sânt, în concordanță cu fasiunea din coala B, următoarele:

1. Sesiunea parohială, având:
a) 2 jug. 1097 st. p. arător, b) 107 st. p. grădină, c) 114 st. p. livadă, d) 12 jug. pășune, e) 1 jug. 846 st. p. cimitir;

2. 2 mierțe (60 litri) porumb nesfărmit de fiecare cas (77 fumuri);

3. 77 zile de lucru;

4. Stola obișnuită; și

5. Salariul dela stat.

Este și casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, sediul Petroșani, în termenul prevăzut. Candidații se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare, la sfânta biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Petroșani, la 6 Noemvrie 1928.

Oficiul protopopesc ortodox român Jiu în înțelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
protopop.

Nr. 587/928. (160) 1-3

Concurs repetit

În conformitate cu ordinul contestorial Nr. 11,024/928, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei **Șirnea**, protopopiatul Branului.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sânt poftiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu prealabila încuviințare a acestuia, să se prezinte în termenul indicat în vreo Duminică sau sârbătoare spre a cânta și predica și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, la 5 Noemvrie 1928.

Ioan Hamsea
protopop.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1929

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Despre colinde (Nașterea lui Hristos, sârbătoarea copilăriei, reînvierea colindelor, Pomul de crăciun). — *Mănăstiri ortodoxe în Ardeal*: (De-slungul Carpaților de sud, curtea dela Viena, distrugerea mănăstirilor ș. a.). — *Ion I. C. Brătianu și Biserica lui Horia*. — La biserică (versuri). — *Știri și fapte*: (De anul nou, «Hristos și Natura», Legea cultelor, Actul dela 1700, Societatea ortodoxă a femeilor, Adunarea eparhială, Vizitații canonice, Religia și școala, Cruce la Călugăreni, Jubileu de 50 de ani, Monument preoților, Cursuri la mănăstirea Neamțului, Schitul dela Păltiniș — cu frumoase ilustrații, — Pace vouă, Regele Mihai I la școală, Mănăstirea Brâncoveanu ș. a.). — *Cântecul mamei, Psalm*, (versuri). — *La Bobotează*, amintiri dela școală. — *Respectați mamele*: Duminicile lor, zece porunci. — *Cu răbdare și dragoste*. — Ce dorim satelor. — *În alergare după avere*. — *Hărnicia unei preotese*, întru a da primul ajutor. — *Cununa de spini a Mântuitorului*. — *Sfânt locaș în refacere*: Mănăstirea dela Cioara. — *Presa bisericască*. — *Nevinovații*. — *Biblia*, cum se grăește despre biblie. — *Cum are să fie părintele protopop*. — *Umblați ca fiți ai luminii*. — Dacă bei și eară bei. — Cetatea morților. — *Fel de fel*: 1. Ce poate sfânta cruce; 2. Fără podoabe lumești; 3. Monument vânzătorului; 4. Biserica și alcoolismul; 5. Ceice cred în Isus Hristos? 6. Numai o minută. — *Giume*, ș. a.

Chipuri: Regele Mihai I în ziua de 10 Mai. — Schitul dela Păltiniș. — Sanatoriu de acolo. — Dela sfîntirea schitului și inaugurarea sanatorului. —

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor de vite și mărfuri, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheti și învățători.

Prețul: 75 Lei

Plus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat